

KAPITOLA 2

Zdroje financování podniku

Ing. Štefan K O L U M B E R, P h. D.
obchodně-finanční ředitel
stefan.kolumber@mvso.cz

Finanční zdroje

Dle původu kapitálu – z hlediska způsobu získávání, rozdělujeme zdroje financování podniku na:

- 1. Interní (vnitřní) zdroje financování – zdrojem kapitálu je vnitřní hospodářská činnost podniku (výrobce – zákazník), kde výsledkem je zisk, odpisy a rezervní fondy.
- 2. Externí (vnější) zdroje financování - kapitál přichází z vnějšího prostředí, tedy mimo podnik. Zde můžeme zařadit vklady a podíly zakladatelů, vlastníků, spoluvlastníků (tj. financování z vlastních zdrojů), dále pak obligace (dlužní úpisy) všech druhů a půjčky (úvěry) všech druhů. Rovněž zde můžeme zařadit leasing – pronájem strojů, zařízení, aut (operativní, finanční, zpětný) a také faktoring a forfaiting – odkup krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých pohledávek třetím subjektem.

Financování podniku

Dle pravidelnosti rozlišujeme zdroje financování:

1. Běžné – zajišťuje běžný chod podniku (nákup materiálů, surovin, polotovarů, energií, nájemné, mzdy, odvody, daně, splácení krátkodobých závazků, výplaty dividend.

2. Mimořádné – toto financování dále členíme na:

- a) financování při zakládání podniku (nákup pozemků, pořízení budov, strojů, zásob surovin a materiál a finančních prostředků na mzdy a platy do doby, než bude příliv peněz ve formě tržeb,
- b) financování při rozšiřování podniku (nákup dalších technologií, akcií jiných podniků ad.),
- c) financování při spojování nebo sanaci podniku (fúze, ozdravení a obnova finanční výkonnosti a prosperity firmy),
- d) financování při likvidaci podniku (zánik podniku).

Hlediska financování podniku

Dle vlastnického hlediska členíme financování:

- 1. Z vlastních zdrojů - kde řadíme základní kapitál, ážio a kapitálové fondy, fondy ze zisku, výsledek hospodaření z minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období.
- 2. Z cizích zdrojů – kde řadíme rezervy, krátkodobé a dlouhodobé závazky.

Dle časového hlediska členíme zdroje financování:

- 1. Krátkodobé - do jednoho roku
- 2. Střednědobé – od jednoho do pěti let
- 3. Dlouhodobé – od pěti let a více

Možnosti financování potřeb podniků v praxi

Financování běžného chodu podniku je založeno na tzv. zlatém pravidle financování:

- a) dlouhodobý majetek by měl být kryt (financován) vlastním kapitálem a dlouhodobými dluhy, protože použití krátkodobého cizího kapitálu je vysoce riskantní.
- b) oběžný majetek by měl být kryt (financován) krátkodobými a dlouhodobými dluhy.

Krátkodobý cizí kapitál je levnější než dlouhodobý kapitál, ale musí být splacen v poměrně krátké době. Proto by měl být kryt oběžný majetek, nikoliv dlouhodobý majetek.

Majetkové cenné papíry

- nesou sebou právo na určité množství majetku emitenta (např. akciové společnosti)
- majitel takového papíru má právo na podíl na zisku společnosti (dividendu), právo na řízení společnosti (zúčastnit se zasedání valné hromady, případně i hlasovat) a také má právo na likvidačním zůstatku společnosti, která se dostane do platebních a jiných problémů bez možnosti její další existence
- příkladem majetkových cenných papírů jsou akcie a podílové listy.

Dlužnické (úvěrové) cenné papíry

- představují závazek (dluh) emitenta vůči majiteli cenného papíru
- mají přesně stanovenou dobu splatnosti, kdy dlužník vrací vypůjčenou částku majiteli cenného papíru
- kromě zpětného získání nominální hodnoty, která je vytištěna na úvěrovém cenném papíru, získává investor během držení papíru úroky, které pro investora znamenají výnos z investice
- úroky se především odvíjejí od nominální hodnoty a splatnosti cenného papíru
- na rozdíl od majetkových cenných papírů nejsou s vlastněním těchto papírů spojena práva na řízení společnosti a investor nemůže ovlivňovat provoz dané společnosti, která je emitovala

Doporučená literatura

- JACOBS, M.; KARAGOZOGLU, A. K.; LAYISH, D. N. 2012. *Resolution of Corporate Financial Distress: An Empirical Analysis of Processes and Outcomes*. Journal of Portfolio Management, Vol. 38, No. 2, pp. 117–135.
- FIBÍROVÁ J., PETERA P., 2013. “*Profit-Sharing – A Tool for Improving Productivity, Profitability and Competitiveness of Firms?*”, Journal of Competitiveness, Vol. 5, No. 4, pp. 3-25.
- DAVYDENKO, S. A.; FRANKS, J. R. 2008. *Do Bankruptcy Codes Matter? A Study of Defaults in France, Germany, and the U.K.* The Journal of Finance, Vol. LXIII, No. 2, pp. 565–607.
- SYNEK M., 2010. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-86929-49-1.
- WÖHE H., KISLINGEROVÁ E., 2007. *Úvod do podnikového hospodářství*. Praha: C. H. Beck.
- KISLINGEROVÁ, E. 2004. *Manažerské finance*. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-802-9.